

Till Klimat- och näringslivsdepartementet via
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.me.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av Promemoria En ny miljöprövningsmyndighet (ert dnr KN2025/01878)

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt har, utifrån de intressen som domstolen har att bevaka, följande synpunkter på den remitterade promemorian.

Inledning

Mark- och miljödomstolen har i remissvaret den 11 juni 2025, ert dnr KN2025/00288, anfört att vi inte har några principiella invändningar mot att ansökningar om tillstånd till miljöfarlig verksamhet prövas av en myndighet i första instans. De synpunkter domstolen hade rörde framför allt kompetensförsörjningen vilken inte behandlas i denna promemoria.

Uppgifter vid ny myndighet för miljöprövning

Domstolen instämmer i promemorians ansats att genomföra en reform av miljöprövningssystemet i etapper av de skäl som anförs och med de uppgifter som föreslås.

Promemorians förslag

Domstolen har inga synpunkter på förslagen som behandlas i avsnitt 6.1–6.4, 6.6 och 6.8. Förslaget i avsnitt 6.4 om gemensam handläggning tillstyrks.

Mark- och miljödomstolen tillstyrker förslaget i 3 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar om att ärenden från Miljöprövningsmyndigheten ska kunna överklagas till den mark- och miljödomstol inom vars område verksamheten i huvudsak bedrivs, har bedrivits eller kommer att bedrivas (avsnitt 6.7). Förslaget är i enlighet med domstolens inställning i remissvaret den 11 juni 2025.

Domstolen noterar att Miljöprövningsmyndigheten, till skillnad från Miljöprövningsdelegationen, är en förvaltningsmyndighet. Som framgår av MÖD 2022:12 upprätthålls syftet med regeln i 5 kap. 2 § lagen om mark- och miljödomstolar, att åstadkomma en tvåpartsprocess, i stället genom att behörig länsstyrelse när det behövs ska föra talan i målet för

att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen enligt 22 kap. 6 § miljöbalken. Eftersom någon ändring inte är föreslagen i 5 kap. 2 § lagen om mark- och miljödomstolar innebär det att Miljöprövningsmyndigheten blir motpart när en enskild överklagar den myndighetens avgörande. Med hänsyn till att den nya myndigheten antas få en mer opartisk roll utan egna intressen att bevaka, borde den därmed inte bli motpart. Se även 5 kap. 2 § tredje stycket lagen om mark- och miljödomstolar om att en lantmäterimyndighet inte heller är motpart.

Konsekvenser

Domstolen konstaterar att det saknas en beskrivning och bedömning av konsekvenser. För mark- och miljödomstolarna kan förslaget t.ex. innebära att verksamhetsutövare väljer att lägga till en vattenverksamhet till sin ansökan om miljöfarlig verksamhet för att få sin ansökan prövad av domstol i stället för av myndigheten under en tid såväl före som efter det att den nya myndigheten har bildats. (Jämför Miljötillståndsutredningens betänkande En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess, del 2, s. 969). Konsekvenserna för mark- och miljödomstolarna bör därför analyseras och bedömas.

Detta yttrande har beslutats av rådmannen Monica Daoson och tekniska rådet Christina Borg.

Kopia till tingsrättens allmänna diarium